

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Педагогічний факультет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Приймальної комісії
ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет»

Протокол № 8

від « 27 » березня 2018 р.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Вченою радою

педагогічного факультету

Протокол № 7

від « 16 » лютого 2018р.

Голова Приймальної комісії

_____ Омельченко С.О.

М.П.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступників на 3-ій курс
денної / заочної форми навчання
ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

для здобуття ступеня бакалавр
за спеціальністю 012 Дошкільна освіта

на базі раніше здобутого ступеня бакалавра, магістра та освітньо-
кваліфікаційного рівня спеціаліста
за іншим напрямом підготовки (спеціальністю)

Слов'янськ – 2018

Укладачі програми:

С.М. Курінна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти;

Н.М. Георгян – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти;

О.А. Алеко — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Для успішної підготовки сучасного фахівця у галузі дошкільної освіти важливим є врахування нових соціально-педагогічних умов, оскільки потреба суспільства у висококваліфікованих спеціалістах постійно зростає.

Програма до фахового вступного випробування побудована згідно навчальних планів за напрямами підготовки 012 Дошкільна освіта. Зміст програми охоплює основні теми навчальних дисциплін, які містять теоретичні та методичні питання, що дає можливість різнобічно виявити рівень теоретичної підготовки студентів, їх загальну психолого-педагогічну обізнаність, ступінь практичної готовності до майбутньої педагогічної діяльності.

Зміст завдань передбачає виявлення рівня знань з проблем виховання дітей раннього віку; сучасних підходів до різнобічного розвитку особистості дошкільника; розуміння ролі гри як провідної діяльності дітей дошкільного віку; визначення уміння студентів аналізувати форми роботи педагогічного колективу дошкільного освітнього закладу з сім'єю та форми зв'язку зі школою.

Зміст завдань з основ педагогічної майстерності вихователя визначає рівень знань студентів з теоретичних основ означеної дисципліни; поінформованість у понятті «педагогічна майстерність» та її складових; обізнаність у головних педагогічних цінностях вихователя сучасного закладу дошкільної освіти; усвідомлення співвідношення понять «педагогічна майстерність» і «педагогічна діяльність»; визначення ролі і місця «вихователя-майстра» в реалізації сучасних завдань дошкільної освіти.

ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Співбесіда з навчальних дисциплін: педагогіка дошкільна та основи педагогічної майстерності вихователя.

СТРУКТУРА ТА ЗРАЗОК БІЛЕТУ

Білет має наступну структуру:

теоретичне питання з навчальної дисципліни «Педагогіка дошкільна»
теоретичне питання з навчальної дисципліни «Основи педагогічної
майстерності вихователя»

Зразок білету

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

БІЛЕТ № 1 ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

На факультет	Педагогічний	_____
		(назва факультету)
Для здобуття ступеня вищої освіти	Бакалавр	_____
		(бакалавра / магістра)
За спеціальністю	012 Дошкільна освіта	_____
		(шифр та назва спеціальності)
Форма навчання	очна / заочна	_____
		(очна / заочна)

1	Зміст 1-го питання з навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка»	100 балів
2	Зміст 2-го питання з навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності вихователя»	100 балів
		Разом 100

Голова атестаційної комісії	_____	Коношенко С.В.
	(підпис)	(прізвище та ініціали)
Голова приймальної комісії	_____	Омельченко С.О.
	(підпис)	(прізвище та ініціали)

**Критерії оцінювання рівня готовності вступників до навчання
на педагогічному факультеті ДДПУ**

Рівень досягнень	Оцінка	Загальні критерії оцінювання
Високий	відмінно 180-200	На високому рівні володіє узагальненими знаннями в обсязі програм з педагогіки дошкільної на рівні педагогічних училищ, аргументовано використовує їх у відповіді, має свою точку зору на існуючі проблеми і відстоює її. Виказує особливу цікавість до наук дошкільного циклу, роботи ДНЗ. Вміє самостійно аналізувати, узагальнювати, приймати певну позицію, прагне до роботи з дітьми. Володіє теоретичними основами означеної дисципліни; розуміється у понятті «педагогічна майстерність» та її складових; обізнаність у головних педагогічних цінностях вихователя сучасного закладу дошкільної освіти; усвідомлення співвідношення понять «педагогічна майстерність» і «педагогічна діяльність»
Добрий	добре 150-179	Володіє в достатній мірі програмним змістом з дошкільної педагогіки. Зміст відповіді надається в певній суб'єктивно визначеній системі. Нестандартні ситуації, питання з практики або теорії ведуть до невпевненості, розгубленості. Мовленнєвий запас достатній, мова грамотна.
Задовільний	задовільно 120-149	Має загальні уявлення за обома питаннями, намагається відповідати самостійно. Теоретичні основи не засвоєні в достатній мірі, практичні надаються без аналізу. Мова невиразна, висновки нелогічні.
Незадовільний	незадовільно 0-119	Розрізняє питання згідно їх належності до предмету (дошкільна педагогіка, основи педагогічної майстерності вихователя). Не володіє поняттями, не визначає суттєві положення. Відповідь за допомогою додаткових питань, мова невиразна, допускає мовні помилки.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ПЕДАГОГІКИ ДОШКІЛЬНОЇ

1. Головні напрями перебудови ДНЗ згідно положень державних документів про освіту (Закон України «Про дошкільну освіту», Базовий компонент дошкільної освіти в Україні).
2. Становлення національного дошкільного навчального закладу. Внесок С. Русової в розробку національної системи дошкільного виховання в Україні.
3. Значення програми виховання в дошкільному закладі. Різноманітність сучасних програм, їх загальна характеристика.
4. Унікальність дошкільного віку. Вікова періодизація дошкільного дитинства. Завдання виховання дітей дошкільного віку.
5. Особливості розвитку дітей раннього віку.
6. Завдання виховання дітей перших трьох років життя.
7. Характеристика завдань і засобів фізичного виховання дошкільників.
8. Завдання і зміст розумового виховання дошкільників.
9. Форми навчання дітей в дошкільному закладі (заняття, вид занять, інтеграція як засіб підвищення якості навчання).
10. Система сенсорного виховання у сучасній дошкільній педагогіці.
11. Поняття моралі. Національні й загальнолюдські моральні цінності. Завдання морального виховання дітей дошкільного віку.
12. Соціалізація дітей дошкільного віку. Керівництво стосунками дітей дошкільного віку.
13. Виховання у дітей любові до рідного краю, свого народу, України.
14. Виховання громадянських якостей у дошкільників.
15. Виховання гуманізму у дошкільників.
16. Основи трудового виховання дітей дошкільного віку. Своєрідність праці дошкільників.
17. Види праці дітей та їх характеристика. Організація колективної та індивідуальної праці дошкільників.
18. Завдання і засоби естетичного виховання.
19. Проблеми розвитку дитячої творчості.
20. Виховне значення народної гри.
21. Особливості керівництва сюжетно-рольовими іграми дітей дошкільного віку.
22. Творчі ігри, різновиди та їх характеристика.
23. Виховна і освітня цінність іграшки.
24. Дидактична гра, її види та особливості організації.
25. Комп'ютерні ігри в житті дошкільника. Основні правила роботи з комп'ютером дітей дошкільного віку.
26. Розвивальне середовище як складова педагогічного процесу.
27. Особливості сімейного виховання дошкільників.
28. Форми роботи ДНЗ з сім'єю.
29. Форми зв'язку ДНЗ і школи.
30. Формування готовності дітей дошкільного віку до навчання у школі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ПЕДАГОГІКИ ДОШКІЛЬНОЇ

1. Анисимова Т. Б. Подготовка ребёнка к школе / Т. Б. Анисимова. – Ростов н/Д. : Проф-Пресс, 2005.
2. Артемова Л. В. Колір, форма, величина, число / Л. В. Артемова. – К. : Томіріс, 1997.
3. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку „Я у Світі” / М-во освіти і науки України, акад. пед. наук України; наук. ред. та упоряд. О. Л. Кононко. – К. : Світич, 2008. – 430 с.
4. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – К., 1998.
5. Богуш А. М. Українське народознавство у дошкільному закладі / А. М. Богуш, Н. В. Лисенко. – К. : Вища шк., 1994.
6. Бойчук О. В., Фесюкова Л. Б. Дитячий садок із поглядом у майбутнє / О. В. Бойчук, Л. Б. Фесюкова. – Х. : Ганок., 2005.
7. Васильева Н. Н. Развивающие игры для дошкольников / Н. Н. Васильева, Н. В. Новаторцева. – Ярославль. – „Академия развития”, 1997.
8. Виховання дошкільників в праці / за ред. З. Н. Борисової. – К., 1997.
9. Виховання гуманних почуттів у дітей / Ладивір С. О., Долинна О. П., Котирло В. К. та ін. – Мандрівець, 2010.
10. Виховуємо соціально компетентного дошкільника / Кононко О. Л. – Видавництво „Світич”, 2008.
11. Гавриш Н. Сучасне заняття в дошкільному закладі / Н. Гавриш. – Луганськ : Альма-Матер, 2007.
12. Дитина в дошкільні роки. Комплексна додаткова освітня програма / наук.кер. Крутій К. Л. – ЛПС, 2011.
13. Дитячий садок і родина. Посібник для батьків. Частина 1, 2, 3, 4,5 / Шевцова О. А., Кутепа С. Г., Мараховська І. О., Сита І. О. – ТОВ „Майдан”, 2010, 2011.
14. Дошкільна освіта : історія і сьогодення. Довідник / Лохвицька Л. В. – Мандрівець, 2011.
15. Етнопедагогічні засади українського дошкілля / за ред. Н. Лисенко. – Івано-Франківськ : „Плаї”, 2008.
16. Закон України „Про дошкільну освіту”. – К., 2001.
17. Закон України „Про охорону дитинства”. – К., 2001.
18. История зарубежной дошкольной педагогики : Хрестоматия / под ред. С. Ф. Егорова. – М. : Академия, 2000.
19. Карасьова К., Піроженко Т. Світ дитячої гри / К. Карасьова, Т. Піроженко. – К. : „Шкільний світ”, 2010.
20. Карасьова Т. Ігровий простір дитини / К. Карасьова, Т. Піроженко. – К. : „Шкільний світ”, 2011.
21. Карасьова Т. Самодіяльні ігри дитини / К. Карасьова, Т. Піроженко. – К. : „Шкільний світ”, 2011.
22. Козлова С. А. Дошкольная педагогика : учеб. пособие для студ. сред. пед. учеб. заведений / С. А. Козлова, Т. А. Куликова. – М. : Академия, 2000.

23. Комарова Т. С. Программа эстетического воспитания детей 2-7 лет / Т. С. Комарова, А. В. Антонова, М. Б. Зацепина. – М. : Педагогическое общество, 2005.

24. Косенко Ю. М. Основи педагогічної майстерності вихователя. Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності „Дошкільна освіта”. 2-е видання, доповнене / Ю. М. Косенко. – Маріуполь : ТОВ „Друкарня „Новий світ”, 2014. – 360 с.

25. Крутій К. Л. Концепція та методичні засади програми „Дитина в дошкільні роки” / К. Л. Крутій. – Запоріжжя : ЛПКС. ЛТД, 2000.

26. Крутій К. Л. Планування освітньої роботи з дітьми дошкільного віку / К. Л. Крутій. – Запоріжжя : ТОВ „ЛПКС. ЛТД”, 1999.

27. Ларечина Е. В. Развитие эмоциональных отношений матери и ребёнка / Е. В. Ларечина. – СПб. : Речь, 2000.

28. Лисенко Н. В. Економічне виховання дітей дошкільного віку / Н. В. Лисенко. – Львів : „Світ”, 1994.

29. Лисенко Н. В. Етнопедагогіка дитинства / Н. В. Лисенко. – К. : Видав. Дім „Слово”, 2011.

30. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля / Н. В. Лисенко, Н. Р. Кирата. – К. : Видавничий Дім „Слово”, 2010.

31. Макаренко А. С. Книга для батьків / А. С. Макаренко. – К. : Рад. Шк., 1984.

32. Малятко: програма виховання дітей дошкільного віку. – К., 1991.

33. Наступність у навчально-виховній роботі дитячого садка і школи / укл. З. Н. Борисова. – К. : Рад. Шк., 1985.

34. Національна доктрина розвитку освіти. – К., 2002.

35. Нові форми здобуття дошкільної освіти / упоряд. Л. А. Грицюк, М. І. Каратаєва. – Тернопіль : Мандрівець, 2006.

36. Нравственное воспитание в детском саду / под. ред. В. Г. Нечаевой, Т. А. Марковой. – М. : Просвещение, 1989.

37. Особистість дошкільника : перспективи розвитку / Піроженко Т. О. – Мандрівець, 2010.

38. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти / за ред. Г. С. Тарасенко. – К. : Видавничий Дім „Слово”, 2010.

39. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / Бурова А. П. – Мандрівець, 2010.

40. Педагогика раннего возраста : уч. пособие для студ. сред. пед. учеб. заведений / под ред. Г. Г. Григорьевой, Н. П. Кочетовой, Д. В. Сергеевой. – М. : „Академія”, 2000.

41. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка / Т. І. Поніманська. – К. : Академвидав, 2004.

42. Пренатальна і перинатальна педагогіка / авт.-упоряд. : Т. Д. Азаренко, А. А. Грищенко, Т. Л. Гурковська, О. П. Долинна та ін. – Тернопіль : Мандрівець, 2013. – 80 с.

43. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку „Впевнений старт” / Керівник проекту Жебровський Б. М. – Мандрівець, 2012.
44. Програма розвитку дитини дошкільного віку „Українське дошкілля” / Білан О.І., Возна Л.М., Максименко О. Л. та ін. – Мандрівець, 2012.
45. Програма виховання і навчання дітей від 2 до 7 років „Дитина” / наук. кер. Проскура О.В., Кочина Л.П., Кузьменко В.У., Кудикіна Н.В. – Університет, 2012.
46. Програма розвитку дитини дошкільного віку. Програма, методичні рекомендації / Шкваріна Т. М. – Шкільний світ, 2009.
47. Програма виховання дітей дошкільного віку „Українотворець” / Кононко П. П., Касян Л. Г., Семенюченко О. В. – УАІ та Д „Рада”, 2008.
48. Розумове виховання сучасних дошкільнят. Методичний посібник / Н. Гавриш, О. Брежнева, І. Кіндрат, О. Рейпольська; За загальною редакцією О. Брежнєвої. – К. : Видавничий Дім „Слово”, 2015. – 176 с.
49. Стельмахович М. Г. Народне дитинствознавство / М.Г. Стельмахович. – К., 1991.
50. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка / М.Г. Стельмахович. – К., 1997.
51. Степанова Т. М. Трансформація змісту перед шкільної освіти в історії розвитку вітчизняної дошкільної педагогіки (кінець ХІХ-ХХ століття) / Т.М. Степанова. – К. : Видавничий Дім „Слово”, 2011.
52. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям / В. О. Сухомлинський. – К. : Рад. шк., 1971.
53. Умственное воспитание детей дошкольного возраста / под ред. Н.Н. Поддяковой, Ф.А. Сохина. – М. : Просвещение, 1981.
54. Усова А. П. Обучение в детском саду / А. П. Усова. – М. : Просвещение, 1981.
55. Флерина Е.А. Игра и игрушка / Е. А. Флерина. – М. : Просвещение, 1969.
56. Эльконин Д.Б. Психология игры / Д. Б. Эльконин. – М. : Владос, 1999.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ»**

1. Роль вихователя у формуванні особистості дошкільника.
2. Характеристика професійних функцій вихователя.
3. Психолого-педагогічні вимоги до особистості сучасного вихователя.
4. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу як вищий рівень його професійної діяльності.
5. Поняття «педагогічна майстерність».
6. Структура педагогічної майстерності вихователя дошкільного закладу.
7. Структура педагогічної діяльності вихователя дошкільного закладу.
8. Уміння самопрезентації вихователя дітей дошкільного віку.
9. Визначення педагогічної техніки вихователя.
10. Уміння невербальної взаємодії вихователя.
11. Уміння психотехніки вихователя.
12. Уміння вербальної взаємодії вихователя.
13. Професійно значущі особистісні якості вихователя.
14. Уміння професійно-педагогічної взаємодії й самовдосконалення вихователя.
15. Фахово-методичні, спеціальні та творчі вміння вихователя.
16. Культура спілкування вихователя дошкільного навчального закладу.
17. Визначення педагогічного спілкування, його функції та стадії.
18. Стилї ставлення вихователя до вихованців та стилї педагогічного спілкування.
19. Риторична культура вихователя дошкільного закладу.
20. Види і жанри красномовства.
21. Елементи театральної педагогіки в професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу.
22. Спільне й відмінне в професійній діяльності актора і вихователя.
23. Місце і роль лялькового театру в навчально-виховному процесі дошкільного закладу.
24. Методи педагогічного впливу в професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу.
25. Професійна етика вихователя дошкільного закладу.
26. Етика взаємин вихователя і батьків вихованців.
27. Конфлікти в діяльності педагога дошкільного закладу і шляхи їх розв'язання.
28. Інтерактивні технології навчання у фаховій підготовці та професійній діяльності вихователя.
29. Шляхи самовдосконалення вихователя дошкільного навчального закладу.
30. Сутність і структура процесу самовдосконалення майбутнього педагога.

**СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
З ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ»**

Основна

1. Абрамович С. Д. Риторика: навч. посібник / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарькова. – Л. : Світ, 2001. – 240 с.
2. Абрамян В. Ц. Театральна педагогіка / В. Ц. Абрамян. – К. : Лібра, 1996. – 224 с.
3. Артемова Л. В. Театр і гра / Л. В. Артемова. – К. : Томіріс, 2002. – 291 с.
4. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення / Н. Д. Бабич. - Л., 1990. – 231 с.
5. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) // Дошкільне виховання. - 2012. - №7. – С. 4-19.
6. Беленька Г. В. Вихователь дітей дошкільного віку: становлення фахівця в умовах навчання : монографія / Г. В. Беленька. – К. : Світич, 2006. – 304 с.
7. Браун Л. Имидж – путь к успеху / Л. Браун. – СПб. : Питер, 2000. – 192 с.
8. Вайніленко Т. В. Основи професійного самовдосконалення педагога: Методичні рекомендації / Т. В. Вайніленко. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – 20 с.
9. Вилсон Г. Язык жестов – путь к успеху / Г. Вилсон, К. Макклафлин. – СПб. : Питер Ком, 1999. – 216 с.
10. Горелов И. Н. Умеете ли вы общаться? / И. Н. Горелов. – М. : Просвещение, 1991. – 130 с.
11. Гузій Н. В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти : Монографія. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. – 243 с.
12. Добрович А. Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения / А. Б. Добрович. – М. : Просвещение, 1987. - 436 с.
13. Журавлев В. И. Основы педагогической конфликтологии / В. И. Журавлев. – М. : Рос. пед. агентство, 1995. – 183 с.
14. Загородня Л. П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу : навч. посібник / Л. П. Загородня, С. А. Тітаренко. – Суми: Університетська книга, 2010. – 319 с.
15. Калуська Л. Абетка чеснот української дитини [Практико-орієнтований збірник методичних матеріалів] / Л.Калуська. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 133 с.
16. Кан-Калик В. А. Педагогическое творчество / В. А. Кан-Калик, Н. Д. Никандров. – М. : Педагогика, 1990. – 140 с.
17. Карнеги Д. Как вырабатывать уверенность в себе и влиять на людей, выступая публично / Д. Карнеги. – К. : Глобус, 1995. – 185 с.

18. Косенко Ю. М. Основи педагогічної майстерності вихователя [Навч.-мет. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності „Дошкільна освіта”] / Ю. М. Косенко. – 2-е видання, доповнене. – Маріуполь, 2014. – 360 с.
19. Кузьмина Н. В. Профессионализм личности преподавателя / Н. В. Кузьмина. – М. : Высшая школа, 1990. – 117 с.
20. Лабунская В. А. Не язык тела, а язык души! Психология невербального выражения личности / В. А. Лабунская. – Ростов н/Д : Феникс, 2009. – 344 с.
21. Леви В. Л. Искусство быть собой / В. Л. Леви. – Луганск : Глобус, 2000. – 254 с.
22. Мацько Л. І. Риторика: навч. посібник / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. – К. : Вища школа, 2006. – 311 с.
23. Мороз О. Г. Перші кроки до майстерності / О. Г. Мороз, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання України, 1992. – 112 с.
24. Паршукова Л. П. Физиогномика: читай по лицу / Л. П. Паршукова, З. А. Шакурова. – Ростов н/Д: Феникс, 2004. – 256 с. (Серия «Психологический практикум»).
25. Педагогічна майстерність / [за ред. І. А. Зязюна]. – 2-е вид., допов. і перероб. – К. : Вища шк., 2004. – 422 с.
26. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: Навч. посіб. / [Упоряд. : І. А. Зязюн, Н. Г. Базилевич та ін.]; за ред. І. А. Зязюна. – 2-е вид., допов. і перероб. – К. : Вища шк., 2006. – 606 с.
27. Педагогічна творчість і майстерність : Хрестоматія / [укл. Н. В. Гузій]. – ІЗМН, 2000.
28. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання / О. Пометун / Бібліотека журналу «Історія і суспільствознавство в школах України: теорія та методика навчання». – К., 2014. – 95 с.
29. Поніманська Т. І. Підготовка педагогічних кадрів для системи дошкільної освіти / Т. І. Поніманська (Дошкільна педагогіка). – К., 2004. – 456 с.
30. Поніманська Т. І. Теоретико-методичні засади гуманістичного виховання дітей дошкільного віку: [монографія] / Тамара Іллівна Поніманська. – Рівне: РДГУ, 2006. – 352 с.
31. Програма розвитку дитини дошкільного віку „Я у Світі” (нова редакція). У 2 ч. Ч. II. Від трьох до шести (семи) років / О. П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л. В. Артемова [та ін.]; наук. кер. О. Л. Кононко. – Київ: ТОВ „МЦФЕР” Україна, 2014. – 452 с.
32. Психогимнастика в тренінге / под ред. Н. Ю. Хрящевой. – СПб. : Ювента, 1999. – 256 с.
33. Сорини, сестры. Язык одежды, или как понять человека по его одежде. Психологический практикум / сестры Сорини. – Луганск, 1999.
34. Станиславский К. С. Работа над собой в творческом процессе переживания / К. С. Станиславский; – М. : Иск-во, 1985. – 424 с.

35. Степанов С. Язык внешности / С. Степанов. – М. : Изд-во Эксмо, 2004. – 416 с.

36. Чернышов А. С. Практикум по решению конфликтных педагогических ситуаций / А. С. Чернышов. – М., 1999. – 186 с.

Допоміжна

1. Азаров Ю. П. Тайны педагогического мастерства : Учеб. Пособие. – / Ю. П. Азаров. – М. : Изд-во Московского психолого-педагогического института; Воронеж: Изд-во НПО «МОДЭК», 2004. – 432 с.

2. Айслер-Мертц Кристиана. Язык жестов / Кристиана Айслер-Мертц. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2006. – 160 с.

3. Амонашвили Ш. А. Размышления о гуманной педагогике / Ш. А. Амонашвили. – М.: Изд. Дом Шалвы Амонашвили, 1996. – 494 с.

4. Безлюдна В. На шляху до взаємодії / В. Безлюдна // Дошкільне виховання. – 1993. – № 3.

5. Біла І. До вершин педагогічної майстерності / І. Біла // Дошкільне виховання. – 2010. – №10. – С. 3-5.

6. Ваганова Ж. В. Артистизм педагога как компонент его творческой индивидуальности : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. пед. наук / Ж. В. Ваганова. – Тюмень, 1998. – 21с.

7. Васильева Т. Вихователь та діти. Стиль проведення занять / Т. Васильева // Дитячий садок. – 2004. – № 33. – С. 5-6.

8. Гавриш Н. Інтегровані заняття : Методика проведення / Н. Гавриш. – К. : Шк. Світ, 2007. – 128 с.

9. Гиппиус С. В. Гимнастика чувств: Тренинг творческой психотехники / С. В. Гиппиус. – М., Л. : Иск-во, 1967. – 190 с.

10. Гончаренко А. Особистісно-орієнтована модель освіти: підготовка педагога/ А. Гончаренко // Дошкільне виховання. – 2008. – №1. – С.11-13.

11. Дитина – педагог: сучасний погляд : психол.-пед. та соц. аспекти сучасної дошк. та початк. освіти / О. П. Амацьєва, Г. В. Беленька, Н. В. Гавриш, Н. О. Курило, С. М. Курінна та ін. [за заг. ред. В. В. Докучаєвої]. – Луганськ: Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. – 492 с.

12. Кірієнко Т. Шляхом зростання майстерності / Т. Кірієнко // Дошкільне виховання. – 2005. – №2. – С. 18-19.

13. Крижановська З. Ю. Психологічні аспекти професійної самореалізації фахівців дошкільної освіти / З. Ю. Крижановська // Практична психологія та соціальна робота. – 2008. – №5. – С. 77-79.

14. Кручек В. Модель особистості сучасного педагога як носія культури педагогічної взаємодії / В. Кручек // Вісник книжкової палати. – 2009. – №1. – С. 46-49.

15. Кучерявий О. Г. Особливості формування в майбутніх педагогів дошкільних закладів і початкових класів інтересу до професійного самовиховання / О. Г. Кучерявий // Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : збірник наук, праць / ред. код. Н. В. Гузій (відп. ред.) та ін. – К. : ПНУ, 1999. – С. 239-242. – Вип. 3.

16. Лещенко М. П. Щастя дитини – єдине щастя на землі: До проблеми педагогічної майстерності : навч.-метод. посіб.: у 2-х ч. / М. П. Лещенко. – К. : АСМІ, 2003. – Ч. 1. – 304 с.
17. Луценко І. Педагогічний стиль мовлення / І. Луценко // Дошкільне виховання. – 2000. – №1. – С. 9-10.
18. Мацько Л. Риторика: предмет, основні поняття, розділи / Любов Мацько // Дивослово. – 2001. – №12. – С. 28-32.
19. Методичні аспекти реалізації Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / [О. Л. Кононко, З. П. Плохій, А. М. Гончаренко та ін.]. – К. : Світич, 2009. – 208 с.
20. Новосьолова С. Пересувний ляльковий театр / С. Новосьолова // Дошкільне виховання. – 2007. – № 10. – С. 18-19.
21. Островская Л. Ф. Педагогические ситуации в семейном воспитании дошкольников / Л. Ф. Островская. – М. : Просвещение, 1990. – 160 с.
22. Проскура О. Конфлікти, як їх уникнути / О. Проскура // Дошкільне виховання. – 1993. – №11-12. – С. 20.
23. Реморенко К. Вихователь дитячого садка: життєві цінності та професійні орієнтації / К. Реморенко // Дитячий садок. – 2005. – №8. – С. 32-35.
24. Рувинский Л. И. Психология самовоспитания / Л. И. Рувинский, А. Е. Соловьева. – М. : Просвещение, 1984. – 143 с.
25. Солдатенко М. Самоосвіта педагога як засіб розвитку його педагогічної майстерності / М. Солдатенко // Педагогічна майстерність: проблеми, пошуки, перспективи : монографія / Н. Г. Ничкало, І. А. Зязюн, Л. П. Пуховська[та ін.] – К.: Глухів: РВВ ГДПУ, 2005. – С. 97-103.
26. Сухомлинский В. А. Сто советов учителю // Избр. пр. в 5-ти т.] / В. Сухомлинский. – К., 1979. – Т. 2.
27. Сучасне заняття в дошкільному закладі : [Навчально-методичний посібник] / За ред. Н. В. Гавриш, О. О. Лінник, Н. В. Губанова. – Луганськ: Альма-матер, 2007. – 496 с.
28. Театралізована діяльність дошкільнят // Дитячий садок. – 2005. – №38, жовтень.
29. Тищук Л. І. Творчість як умова особистісного розвитку і підвищення рівня професійної майстерності педагога дошкільного навчального закладу / Л. І. Тищук // Обдарована дитина. – 2008. – №6. – С.19-25.
30. Товма І. Театр починається з іграшки / І. Товма // Дошкільне виховання. – 2008. – №6. – С. 16.